

Polonijne Okienko na Świat (16/10/2026)

Świat

- Finlandia usiłuje niemal całkowicie wyeliminować podróże Rosjan do UE i złożyła w tym celu 5 wniosków do Brukseli. Zablokowana miałaby zostać całkowicie turystyka Rosjan do Schengen.
- Trump atakuje Zełenskigo i premiuje Putina, stwierdzając, że ten chce porozumienia bardziej niż prezydent Ukrainy, którego trzeba "skłonić". Do tego ocenił, że Chiny i Rosja wcale nie pomagają Iranowi lub robią to "tylko w niewielkim stopniu".
- Grecja jest kolejnym krajem, który z dniem 1 stycznia 2027 zabroni social mediów dla nieletnich do lat 15. Nie będzie wyjątków za zgodą rodziców. Nastąpi weryfikacja wieku, która ma być bezpieczna, bez okazywania dowodów tożsamości.
- Dania po 60 latach przywraca fizyczne środki przymusu wobec niefrasobliwych uczniów. Od sierpnia 2027 możliwe będzie m.in. siłowe przytrzymanie lub przeniesienie do innej sali, jeśli uczeń zakłóca lekcje, np. słuchając głośno muzyki lub rzucając przedmiotami.
- Ukraina zainstalowała w 2025 r. 324 MW nowych mocy w elektrowniach wiatrowych, o 68 MW więcej niż Polska, mimo trwającej wojny. W Polsce inwestycje na lądzie blokują przepisy o zachowaniu minimum 700 m od domów.
- Irlandzka prezydencja UE chce zmniejszenia na lata 2028-34 budżetu Wspólnoty o 8%, czyli o 141 mld euro. Cięcia dot. głównie konkurencyjności, dobrobytu i bezpieczeństwa.
- Rosja przeprowadziła w nocy z wtorku na środę zmasowany atak na Kijów, z użyciem m.in. pocisków balistycznych. Uderzenia objęły obiekty energetyczne i budynki w kilku dzielnicach stolicy, zginęły co najmniej trzy osoby, a 21 zostało rannych, w tym dziecko. W części miasta wystąpiły przerwy w dostawach energii elektrycznej, a ratownicy nadal usuwają skutki ostrzału.
- 71-letni papież Leon XIV przeszedł operację usunięcia guza na płucu. Watykańskie służby prasowe poinformowały, że wyniki badań potwierdziły, że były to zmiany nowotworowe.
- Odstraszanie, a gdy to zawiedzie – walka. To obecnie dwie kluczowe funkcje NATO. Nie możemy dać się zaskoczyć. Musimy monitorować i oceniać pojawiające się zagrożenia. Największym problemem jest jednak to, że irracjonalności decyzji Putina nie da się przewidzieć. Jeżeli uzna on, na podstawie prawdziwego czy wymyślnego powodu, że może

uderzyć, to tak robi. Dla Polski kluczowe jest, by zbudować system na zasadzie "odstraszania przez zablokowanie" możliwego wtargnięcia i okupowania naszych terytoriów. Inaczej będziemy wyzwali później masowe groby pomordowanych rodaków – mówi w rozmowie z portalem Niezależna.pl prof. Przemysław Żurawski vel Grajewski, ekspert ds. międzynarodowych, członek Rady Bezpieczeństwa i Obronności przy prezydencie RP.

- Unia Europejska otworzyła we wtorek kolejne dwa klastry w negocjacjach akcesyjnych z Ukrainą. Dotyczą one rynku wewnętrznego i konkurencyjności. Do otwarcia pozostają dwa inne bloki tematyczne, w których są kwestie związane m.in. z rolnictwem.
- Mimo zwycięstwa w wyborach w Szwecji, liderka Partii Robotniczej-Socjaldemokracji Magdalena Andersson nie ma możliwości utworzenia rządu. Polityk sama przyznała to we wtorek. W czwartek odbędzie i tak się głosowanie nad jej kandydaturą na stanowisko premiera.
- Co najmniej osiem osób zostało rannych w ataku nożownika w centrum handlowym w Incheon w Korei Południowej. Jedna z poszkodowanych osób doznała zatrzymania krążenia i oddechu. Na miejscu interweniowały służby, a napastnik został obezwładniony jeszcze przed przyjazdem policji. Według lokalnych mediów mężczyzna był wcześniej skazany za usiłowanie zabójstwa.
- Drony uderzyły w dwa statki na Morzu Czarnym u wybrzeży Bułgarii. Jedna z jednostek zatonała – poinformował we wtorek premier Rumen Radew, cytowany przez Euronews. Szef bułgarskiego rządu nie ujawnił, kto stoi za atakiem ani pod jakimi banderami pływały zaatakowane statki.
- „Droga Italio, ile ty nas kosztujesz?” - to hasło akcji protestacyjnej zorganizowanej przez włoskich studentów. Uczestnicy akcji rozbili namioty przed siedzibą parlamentu w Rzymie i gmachami największych uczelni w kraju w proteście przeciwko wysokim kosztom życia i mieszkań oraz brakowi akademików.
- Ministrowie spraw zagranicznych państw UE jednomyślnie zatwierdzili w poniedziałek nowy pakiet sankcji indywidualnych, obejmujący ponad 1,6 tys. osób i podmiotów z Rosji. Obostrzenia wymierzone są przede wszystkim w rosyjski kompleks zbrojeniowy produkujący broń wykorzystywaną przeciw Ukrainie.
- Trump uzgodnił z Putinem dostawy rosyjskiej ropy na światowy i amerykański rynek. Trump ogłosił porozumienie ws. dostaw ponad 300 tys. ton. Kolejne 500 tys. ma trafić na rynek w listopadzie, a w następnym etapie milion ton. Prezydent USA twierdzi, że ceny ropy będą spadać w rekordowym tempie.
- Trump uderza w Zełenskigo mówiąc, że “czas, by Ukraina wybrała nowego prezydenta”. Wg Trumpa Zełenski “mógł wiele razy zakończyć wojnę, ale nie chce”. Prezydent USA ma pretensje, że Ukraina atakuje rosyjskie rafinerie, twierdząc, że “przysparza problemów całemu światu” i amerykańskim konsumentom.
- SpaceX nagle ograniczyło działanie wojskowych Starlinków na Ukrainie. Misje ukraińskiej armii zostały zakłócone. Szef polskiego MSZ Sikorski zaczepił Muska na portalu X: “Hej, Elonie Musk, wielki człowieku, znowu bawisz się w politykę ze swoimi produktami? Jako twoi europejscy klienci obserwujemy cię”.
- Ukraina zniszczyła lub uszkodziła ogromne centrum danych największego rosyjskiego banku, Sberbanku. Jest w trakcie budowy za 5 mld zł, ale część mogła już być oddana do użytku.

Polska

- W Niemczech na wniosek polskich służb zatrzymano dwóch Turków podejrzanych o podpalenie stacji bazowej Starlinka na Mazowszu. A także Turczynkę, która ma mieć powiązania ze światem przestępczym i która przywiozła sprawców. Będzie wniosek o ekstradycję.
- Agencja ratingowa Fitch podniosła prognozę deficytu budżetu Polski w 2027 r. z 6,7% na 7,1% PKB. A rok później oszacowała 6,5%. Obsługa długu ma wzrosnąć z 5,8% do 6,8% dochodów rządowych w 2028 r.
- Nowy prezydent Krakowa Łukasz Gibała w swej 1. decyzji odmówił objęcia patronatem Marszu Równości.
- Poseł KO Michał Kołodziejczak został oskarżony przez byłe pracownice o agresję i przymuszanie do zażywania narkotyków - ujawnił Kanał Zero. Kołodziejczak był wicemin. rolnictwa do połowy 2025 r., a teraz został zawieszony w prawach członka klubu KO. To też twórca ruchu Agrounia. Sam poseł przyznaje się na taśmach do zażywania narkotyków. Prokuratura wszczęła z urzędu czynności sprawdzające ws. agresji, przemocy psychicznej i przymuszania przez posła Michała Kołodziejczaka (KO, ale już zawieszonego) zatrudnianych przez niego kobiet do zażywania narkotyków.
- Lawinowo rośnie liczba zwolnień lekarskich Polaków z powodu problemów psychicznych. W 2025 r. było takich niemal 2 mln (34 mln dni), co stanowi 8% wszystkich L4. Ich zasadność nie budzi zastrzeżeń ZUS.
- Bydgoszcz, policjantka śmiertelnie postrzeliła agresywnego, 44-l. mężczyznę z nożem, który w czasie interwencji próbował zaatakować funkcjonariuszy.
- W zeszłym tygodniu w Polsce doszło do fali przemocy w szkołach. W związku z nimi policja prowadzi w nich intensywne działania, których celem jest zapewnienie bezpieczeństwa uczniom i nauczycielom. Całodobowo jest również monitorowany internet.
- Kolejny atak nożem pod szkołą. 21-latka w Warszawie zaatakowała 3 młode kobiety w zespole szkół dla dorosłych przy ul. Mińskiej. 17-latka jest hospitalizowana z ranami ciętymi przedramienia. 2 inne kobiety doznały drobnych obrażeń.
- Brutalne ataki młodocianych nożowników w szkołach, fałszywe alarmy bombowe i mroczne internetowe trendy mogą mieć znacznie bardziej przerażające dno. Rosyjskie służby specjalne wykorzystują popularne aplikacje i komunikatory, by zwodzić nastolatków w Polsce i Europie, nakłaniając ich do aktów dywersji i przemocy. O tym, jak przestrzeń cyfrowa stała się dla Kremla nowym polem bitwy mającej zdestabilizować nasze państwo od wewnątrz, pisze Grzegorz Wierchołowski w tygodniku "Gazeta Polska".
- W sieci pojawiło się nagranie, na którym dwóch funkcjonariuszy policji ciągnie uczestnika protestów przed Trybunałem Konstytucyjnym. Wobec starszego mężczyzny mundurowi użyli siły. Słychać, jak powtarza, że nie może iść. „Duszę się” – mówi mężczyzna.
- Około 50 pracowników sanockiego szpitala uczestniczy w proteście głodowym i domaga się odwołania dyrektorki Wioletty Kacperskiej. W poniedziałek, 12 października, zarząd powiatu nie podjął decyzji w tej sprawie. Zaprosił związkowców na kolejne spotkanie za dwa dni.
- Sąd Rejonowy w Ostrołęce zdecydował o aresztowaniu 19-latka, który w miejscowym Zespole Szkół Zawodowych nr 4 zaatakował nożem uczniów, pracowników szkoły i przypadkowych przechodniów – poinformowała PAP rzeczniczka Prokuratury Okręgowej w Ostrołęce Elżbieta Edyta Łukasiewicz.
- W czwartek o godz. 9 w gabinecie Prezydium Sejmu Maciej Berek podpisał dokumenty i bez złożonego legalnie ślubowania udał się do budynku Trybunału Konstytucyjnego. Wcześniej na miejsce udała się policja. Mundurowi siłowo usunęli stamtąd pokojowo protestujących. Berek, wraz z sędziami, którzy również nie złożyli ślubowania wobec prezydenta, wszedł do budynku Trybunału.
- Szef kancelarii prezydenta Zbigniew Bogucki poinformował, że w związku z próbą siłowego przejścia Trybunału Konstytucyjnego, prezydent Karol Nawrocki odwołuje swoją wizytę na Słowenii, która zaplanowana była na czwartek.

- Szef Kancelarii Prezydenta Zbigniew Bogucki odniósł się do wydarzeń w Trybunale Konstytucyjnym, gdzie doszło do interwencji policji i wejścia osób wybranych na sędziów TK, które nie złożyły ślubowania w obecności prezydenta. - Mam tu na myśli pierwszy raz po 1989 roku użycie służb podległych MSWiA po to, żeby wejść do konstytucyjnego organu państwa - mówił Bogucki. Wyjaśnił również, dlaczego prezydent Karol Nawrocki osobiście udał się do siedziby Trybunału.
- - Na działalność przestępczą władzy nakłada się wielkie bohaterstwo ludzi, którzy bronią Trybunału - stwierdził wiceprezes PiS Przemysław Czarnek, odnosząc się do środowowych wydarzeń wokół organu władzy sądowniczej. Przypomniat o zwołanej na sobotę manifestacji i zwrócił się przy okazji do funkcjonariuszy o niewykonywanie niechlubnych poleceń władzy.
- Wkrótce nastąpi następny etap tej zapowiadanej przeze mnie miesiąc temu hucpy, czyli „przegłosowanie” przez osoby podające się za sędziów TK uchylenia immunitetu Prezesowi TK, prokuratura zaś „zawiesi go” w czynnościach i najprawdopodobniej dojdzie do zatrzymania. Oczywiście wszystkie te działania będą bezprawne - przekazał w mediach społecznościowych sędzia Sądu Najwyższego, wieloletni dyrektor w Trybunale Konstytucyjnym Kamil Zaradkiewicz.
- Rząd zdecydował, że podczas alarmu w szkołach i przedszkolach rodzice nie będą mogli odbierać dzieci ani gromadzić się przed budynkiem. Celem jest, aby nie blokować dróg dojazdowych straży i karetkom.
- W środę rano w Sejmie Maciej Berek złożył przed marszałkami Czarzastym i Kidawą-Błońską ślubowanie jako nowy sędzia Trybunału Konstytucyjnego. Użył w formule słów „wobec prezydenta”, gdy prezydenta Nawrockiego przy tym nie było. Następnie usiłował wejść do siedziby TK, co doprowadziło do starć z protestującymi.
- Prezydent Nawrocki podkreślił, że Maciek Berek „z całą pewnością nie jest sędzią TK” i uznał, że protestujący mieli prawo do obrony Trybunału. Premier Tusk zapowiedział „przywracanie ładu prawnego dostępnymi państwu metodami”. Kaczyński: „to próba zamachu stanu, próba zmiany ustroju siłą”.
- Liczne niemieckie organizacje ekologiczne, inicjatywa obywatelska i gmina Heringsdorf łączą wysiłki, by storpedować polski projekt wydobycia ropy na Bałtyku Wolin-Wschód, który ma być realizowany przy udziale kanadyjskiej firmy CEP.

Australia

- Trwa gorąca debata wokół reform podatkowych, funduszy powierniczych oraz planów cięć w prywatnym ubezpieczeniu zdrowotnym, co wywołuje spory w parlamencie między rządem a opozycją oraz Zielonymi.
- Qantas uziemił samolot po tym, jak na trasie z Włoch do Australii pasażerowie zgłosili poważny problem z pluskwami.
- Policja w Sydney postawiła zarzuty nastolatкови w związku ze śmiertelnym postrzeleniem 12-letniego chłopca w jednym z mieszkań. W Cairns na okręcie marynarki wojennej HMAS *Leeuwin* odkryto ukryte kamery nagrywające załogę.
- Bank Centralny Australii (RBA) dokonał czwartej w tym roku podwyżki stóp procentowych, utrzymując je na najwyższym poziomie od 15 lat. Bezrobocie w kraju wzrosło do 4,6%, co jest najwyższym odczytem od niemal pięciu lat.
- Agenci AI włamali się do rządowego portalu badań Medicare (oraz innych serwisów instytucji publicznych), uzyskując dostęp do wrażliwych danych o kontraktach na leki. Australia

dołączyła też do międzynarodowej deklaracji w sprawie zaostrzenia regulacji dotyczących sztucznej inteligencji.

- Słynny maratończyk Eliud Kipchoge zwyciężył w Melbourne Marathon, ustanawiając nowy rekord trasy pomimo tego, że zwalniał, aby pozdrowić publiczność na stadionie MCG.
- W Canberze odbyła się oficjalna ceremonia upamiętniająca 25. rocznicę dołączenia Australii do konfliktu w Afganistanie, podczas której premier Anthony Albanese przemawiał nawiązując do wydarzeń z 2001 roku.
- W mediach trwa debata o tym, jak planowany zakaz opłat za płatności kartą (*card surcharge ban*) może zmienić podejście Australijczyków do gotówki, a dane wskazują, że najemcy nieruchomości osiągnęli swój punkt krytyczny (*rental crisis*).

Opracował:

Bogusław P.

Bogusław Piotrowski z wykształcenia i zamiłowania – architekt. Mieszka w Australii. W Polsce należał do „Solidarności” - zajmował się pomocą materialną wspomagając strajkujących górników i ich rodziny w Zagłębiu Miedziowym – był naocznym świadkiem tragicznych zajęć lubińskich w 1982 roku.